

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

KABINET MINISTRICE

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 04

F: 01 369 78 29

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Podpisnik: Anja Kopac Mrak
Izdajatelj certifikata: sigov-ca
Serijska št. certifikata: 3a 5e 92 74
Datum poteka certifikata: 23.03.2018
Datum in čas podpisa: 10:20, 25.05.2016
Referenčna številka: 0010-57/2016/2

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

PREDSEDNIK

Šubičeva 4

1000 Ljubljana

gp@dz-rs.si

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	25-05-2016
Šifra:	010-07/16-169/3
Povezava:	142-07/16-3
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

Številka: 0010-57/2016/2

Datum: 24. 5. 2016

Zadeva: Odgovor na poslansko vprašanje ga. Jelke Godec v zvezi z ponovno odmero pokojnin na podlagi odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije v zvezi z delnicami

Zveza: Vaš dokument št. 020-07/16-0569

Spoštovani,

v skladu z 248. členom Poslovnika Državnega zbora sem v odgovor prejela poslansko vprašanje poslanke Jelke Godec, v katerem sprašuje ali sem seznanjena s tem, na kakšen način in kako ZPIZ ravna v primerih posameznikov glede odmere pokojnin z upoštevanjem določil glede notranjega odkupa delnic. Zanima jo tudi kako ministrstvo odgovarja na pritožbe državljanov, da ZPIZ odločbe oziroma pokojnine posameznikom izplačuje po napačnih izračunih ter se s tem posamezniki ne obravnavajo enakopravno. Poslanko tudi zanima koliko upokojencev je po podatkih ZPIZ-a doslej prejelo odločbe glede poravnave izplačila pokojnin glede na odločbo ustavnega sodišča v povezavi z notranjim odkupom delnic, poleg tega pa tudi kako bo ministrstvo ukrepalo v primeru, da se ugotovijo nepravilnosti pri obračunavanju pokojnin, ki so morebiti v neskladju z ustavno odločbo.

V zvezi z navedenimi vprašanji dajemo naslednje pojasnilo:

V skladu z drugo točko odločbe Ustavnega sodišča RS¹ je moral Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu zavod) v roku 60 dni po objavi odločbe v Uradnem listu RS, to je do 29. 6. 2015, po uradni dolžnosti izdati odločbo o ponovni odmeri pokojnine zavarovancem oziroma uživalcem pokojnine, za katere je bilo v reviziji že ugotovljeno, da so bile delnice za notranji odkup vplačane z delom plače, ki se všteva v pokojninsko osnovo, pa ta del plače pri izračunu ni bil vštet.

V skladu s tretjo točko odločbe Ustavnega sodišča RS pa so lahko uživalci pokojnine, katerih podatki še niso bili revidirani, v roku 60 dni po objavi odločbe v Uradnem listu RS, torej do vključno 29. 6. 2015, vložili zahtevo za revizijo podatkov o plačah za obdobja, v katerih so bile

¹ Odločba je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 30/2015

vplačane delnice za notranji odkup in zahtevali ponovno odmero pokojnine na podlagi ugotovitev revizije.

Zavod torej v zvezi z izvajanjem odločbe Ustavnega sodišča RS vodi dve vrsti postopkov, in sicer:

- I. postopke po uradni dolžnosti v zvezi z izvedbo druge točke odločbe Ustavnega sodišča RS in
- II. postopke na zahtevo v zvezi z izvedbo tretje točke odločbe Ustavnega sodišča RS.

Zavod je postopke po uradni dolžnosti v zvezi z izvedbo druge točke odločbe Ustavnega sodišča RS že zaključil.

V obdobju od junija 2015 do februarja 2016 je bilo v okviru rednega nakazila izplačanih skupaj 3.732 primerov na podlagi izdanih odločb US-delnice.

Iz spodnje tabele je razviden skupni finančni učinek izplačanih razlik na podlagi izvedene 2. točke odločbe Ustavnega sodišča RS, povprečni mesečni znesek razlike, število odločb z datumom učinka pred 1.7.2015 ter informacija o najvišjem in najnižjem izplačanem znesku.

Skupni finančni učinek do 29.2.2016	število	skupni znesek	mesečni povprečni znesek
	3.732	954.197,76 eur	31,96 eur

Finančni učinek odločb z učinkom pred 1.7.2015	84	451.977,17
najvišja izplačana razlika *		410,43
najnižja izplačana razlika		0,01

* najvišja izplačana razlika pri višini pokojnine 1.745,80 eur

Postopki po tretji točki odločbe Ustavnega sodišča RS še tečejo.

V odločbi Ustavnega sodišča RS z dne 26. 3. 2015 je bilo torej v tretji točki izreka odločeno, da lahko zavarovanci oziroma uživalci pokojnine o podatkih katerih revizija ni bila opravljena, v roku, določenem v 2. točki tega izreka, zahtevajo revizijo podatkov o plačah in pokojninskih osnovah za obdobje, v katerem so bile vplačane delnice za notranji odkup, ter ponovno odmero pokojnine na podlagi ugotovitev revizije.

Zavod je v zvezi s citirano tretjo točko odločbe Ustavnega sodišča RS prejel preko 33.000 zahtev za revizijo in ponovno odmero pokojnine. Z namenom, da se tako veliko število zahtev reši čim bolj hitro in racionalno, je zavod vzpostavil kontakte z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljevanju: MGRT) oziroma s Centralno evidenco o postopku lastninjenja podjetij, ki je sestavni del navedenega ministrstva. Reševanje zahtev za revizijo in ponovno odmero pokojnin na nivoju posameznega zavarovanca bi namreč terjalo veliko časa, pri tem pa ni nujno, da bi se lahko revizija podatkov o plačah sploh opravila. Gre namreč za časovno oddaljena obdobja za katera se zahteva revizija podatkov, posledično pa je dokumentacija, ki bi jo zavod potreboval za opravljanje revizije podatkov, izgubljena ali uničena oziroma je ni moč najti, kajti podjetja oziroma njihovi pravni nasledniki ne obstajajo več, niti se ne ve v katerem arhivu je dokumentacija shranjena. Zaradi navedenega se je zavod odločil, da podatke pridobi iz uradnih evidenc in podatke dopolni oziroma popravi za kar ima podlago v določbi 56. člena Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Uradni list RS, št. 111/2013 in 97/2014).

Zavod je podatke od MGRT prevzel konec leta 2015. MGRT je kot pravni naslednik Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj nasledilo zbirko podatkov o lastninskem preoblikovanju podjetij, ki jo je v skladu z Zakonom o lastninskem preoblikovanju podjetij (Uradni list RS, št. 55/92, 7/93, 31/93 in 1/96), Uredbo o pripravi programa preoblikovanja in o izvedbi posameznih načinov lastninskega preoblikovanja podjetij (Uradni list Republike Slovenije 13/93, 45/93, 55/93, 6/94, 43/94, 68/94, 37/95, 24/96 in 47/97) in Uredbo o izdajanju in upoštevanju potrdil na podlagi neizplačanega dela neto osnovnih plač (Uradni list RS, št. 59/93) vzpostavilo Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj. MGRT zagotavlja, da so v skladu s Sporazumom o postopku zagotovitve podatkov iz evidence lastninskega preoblikovanja podjetij zavodu iz Centralne evidence o lastninjenju podjetij predani vsi podatki, ki so potrebni za izvršitev odločbe Ustavnega sodišča RS, ki se nanaša na vštjevanje dela plače, namenjenega interni razdelitvi in notranjemu odkupu podjetja, v pokojninsko osnovo. MGRT kot upravljavec zbirke podatkov potrjuje, da so podatki, ki so bili posredovani, končni in verodostojni.

Na podlagi podatkov iz Centralne evidence o lastninjenju podjetij je bilo kreiranih 231.741 revizijskih zapisnikov, ki so se zapisali v elektronske dosjeje upokojencev in zavarovancev.

Nadalje je bilo na podlagi podatkov navedene evidence kreiranih 377.902 obrazcev M-4 za 155.323 oseb z zneskom delnic iz evidence lastninskega preoblikovanja podjetij. Obrazci M-4 so se kreirali za koledarska leta 1990, 1991 in 1992.

Na podlagi revizijskih zapisnikov je zavod do sredine maja 2016 izdal preko 11.000 odločb v zvezi z vloženimi zahtevami za revizijo in ponovno odmero pokojnine, ni pa še pričel izdajati odločb o ponovni odmeri pokojnine na podlagi na novo kreiranih podatkov o plači, tako da o finančnih učinkih tretje točke odločbe Ustavnega sodišča RS še ne moremo govoriti oziroma posredovati podatkov.

Zavod je o izvrševanju odločbe Ustavnega sodišča RS ves čas obveščal Svet Zavoda na sejah tega organa, preko sodelovanja predstavnika ministrstva na Svetu Zavoda pa je bilo z izpostavljeno problematiko ter načinom postopanja zavoda v zvezi z izvedbo odločbe Ustavnega sodišča RS seznanjeno tudi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ).

V zvezi s vprašanjem o načinu postopanja MDDSZ o pritožbah državljanov nad delom zavoda v zvezi z izvedbo odločbe Ustavnega sodišča RS pa pojasnujem, da MDDSZ ni pristojno za reševanje konkretnih zadev iz področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja, saj je odločanje o pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD in 102/15, v nadaljnjem besedilu ZPIZ-2) pridržano zavodu, in sicer tako na prvi kot tudi na drugi stopnji. MDDSZ nima pristojnosti za vključevanje v konkretne postopke odločanja o pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, imajo pa stranke poleg pritožbe možnost uveljavljanja pravnih sredstev zoper odločitve zavoda, torej možnost sprožitve socialnega spora, v katerem o njihovih pravicah odloča sodišče.

Hkrati poudarjam, da MDDSZ ni zaznalo povečanega zanimanja oziroma pripomb državljanov nad izvajanjem odločbe Ustavnega sodišča RS s strani zavoda. MDDSZ prav tako ni prejelo pritožb državljanov v zvezi z načinom postopanja zavoda v konkretnih zadevah, torej tudi ne pritožb o neenakem obravnavanju posameznikov. O načinu postopanja smo bili tako seznanjeni zgolj preko poročil zavoda Svetu zavoda. Kot pa je v svojih poročilih že poudaril tudi sam zavod, v vseh primerih ne bo izdanih pozitivnih odločb, saj iz različnih razlogov ni prišlo do napačne odmere pokojnine ali pa sploh ne gre za situacije, ki jih obravnava odločba Ustavnega sodišča RS.

Kot že zapisano je tako MDDSZ seznanjeno s splošnim načinom postopanja zavoda v zvezi z izvedbo odločbe Ustavnega sodišča RS, nima pa podatkov v konkretnih primerih reševanja, saj ni pritožbeni organ v zadevah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja in torej nima pristojnosti za spreminjanje odločb ali nadzor nad pravilnostjo/zakonitostjo izdanih odločb, saj so strankam za namen preverjanja zakonitosti odločb omogočena druga pravna sredstva.

MDDSZ hkrati s tem odgovorom posreduje tudi informacijo o izvajanju odločbe ustavnega sodišča z dne 16. 12. 2015, ki jo je zavod pripravil za Svet zavoda in iz katerega izhajajo tudi nekateri razlogi, zaradi katerih so bile odločitve v zadevah tudi negativne.

Zavod torej odločbo Ustavnega sodišča RS, ki se nanaša na vštevanje dela plače, namenjenega notranjemu odkupu, v pokojninsko osnovo, upošteva in je opravil zahtevane revizije podatkov o plačah, na podlagi podatkov, pridobljenih v reviziji, pa izdaja zakonite odločbe.

S spoštovanjem,

Dr. Anja KOPAČ MRAK
MINISTRICA